

AMICS DE LA SARDANA

de l'agrupació excursionista talaia

Juliol de 1973

Vilanova i la Geltrú

Missatge al món sardanista

llegit el diumenge, dia 6 de maig de 1973, a la ciutat de

Tarragona

capital de la comarca del Tarragonès, amb motiu d'ésser proclamada

XIV CIUTAT PUBILLA DE LA SARDANA

per l'OBRA del BALLET POPULAR

Jo no he ballat mai la sardana. En realitat, mai no he sabut ballar, i aquesta és una de les meves moltes limitacions. La gran mancança em raca. Ho lamento de debò.

Tant mateix, no he de parlar de mi, la qual cosa no interessa gens a ningú. En subratllar, per l'esmentada inhabilitat, la meva absoluta falta de veu i vot en una matèria tan important, expresso la meva admiració per la sardana, una alta lliçó de ritme, d'harmonia, de ponderació i de seny.

Senzilla i complicada alhora, popular i distingida, fina, subtil, sotmesa a les profundes lleis del nombre, oberta sempre a tothom, arrelada en una petita però molt matisada terra i, per tant, universal, la sardana és una garantia de continuïtat d'una característica manera de ser, molt humana, i també un constant advertiment seriós per a tots nosaltres.

En ballar-la, en contemplar-la o en escoltar-la, hem de procurar d'aprendre i de no oblidar que tothora ens hem de mantenir, tal com ella ens ho ensenya, en la mesura i en l'equilibri, en la comprensió i en el diàleg, en el pacte ordenador, en la ironia civiltzada, en una serena gràcia, en la lluita contra tot el que sigui barroer i xaró.

La sardana ens indica imperativament el nostre deure de no renunciar en cap circumstància al nostre propi respecte i a la nostra dignitat, de seguir els amples però difícils camins de la democràcia, de treballar sense repòs per aconseguir la llibertat: autèntica, reflexiva, merescuda, plena.

SALVADOR ESPRIU

PARLEM BE!

(X)

Es una de les nostres preferències, quan podem, donar un tomb pels defores de la vila. Així, tot caminant, contemplem els camps ben arranjats o d'altres completament abandonats, que de tot hi ha, o bé ajaçats a un pi d'aquestes poques petites clapes de bosc que té Vilanova pels contorns, ens fem l'efecte que realment estem al costat d'homes, pensant amb ells, amb llurs misèries i grandeses, puix que molt sovint l'home resta molt més proper de l'home, allunyant-se'n que no pas quan està freq a freq d'ell. A vegades, per veure'l millor espiritualment hom se n'ha d'allunyar físicament.

En una d'aquestes caminades vaig veure, escrit a terra, amb un pal o una canya, en una cruïlla de camins, una inscripció, que em va ésser forca plaent, plaent del tot. I va ésser motiu de meditació durant tota aquella petita excursió. La inscripció deia, senzillament, telegràficament: «Padrina, ja som amunt». Es veia ben bé —n'estic convençut—, que eren uns nens d'una casa de pagès que devien haver quedat amb la seva àvia que l'esperarien allí, per anar tots plegats cap a casa. Però potser hi van arribar abans d'hora i van decidir de seguir avant, tot anunciant-li, però, que ells ja feien camí, i que, per tant, no els esperés.

Quantes coses no vol dir aquest «Padrina, ja som amunt»! Són uns infants (la lletra era ben dibuixada en terra, però es deduïa sobradament que era escrita per mans inexpertes) que són catalans, que parlen en català i que llengua i pensament van a l'uníson. Són el que són. Fan el que són. Són el que fan. Les seves emanacions del cervell corresponen a les vibracions de l'esperit. Són catalans, parlen en català i es comporten com a tals. No hi ha en ells subdivisions entenebriadores que fan que

estiguin en guerra amb ells mateixos.

En canvi, quina tristesa, quan reps una carta fins i tot amb el segell de Pompeu Fabra (record del Centenari del seu naixement) d'una persona entrada en anys que et diu que malgrat estimar tant la seva pròpia llengua ho fa en l'altra perquè no la domina, perquè no l'hi van ensenyar. I, com és natural, la seva manera d'expressar-se fa apretar a córrer. Es la vida d'un home que no ha estat assolit. S'ha quedat a mig camí, o abans. Morirà sense el goig que allò que sent la seva ànima no pugui florir espontani en els seus llavis. Es un esguerrat.

Tristesa, també, quan ofereixes un llibre en català a una persona que normalment també el parla i et diu «Ho sento molt, però no el sé llegir. Com que no me'l van ensenyar!»

Tristesa que sents quan reps una carta d'un home que escriu als diaris i ho fa acceptablement en l'atra llengua, s'hi defensa, però com que ell nota que queda en baixa forma, et posa, com a tapabruts, unes ratlles en català i llavors apareix descaradament l'analfabet, que és aquell que no pot fer un ús mínim de la llengua de la qual se serveix per viure, de la llengua amb la qual estima dona i fills i amics.

Veritablement, aquells nens de la cruïlla de camins, als quals no se'ls acut de posar la inscripció en altra llengua que aquella amb la qual parlen a la padrina, tenen, per a mi, la categoria de catedràtics.

incorrecte

tabaco
tabic
tablado
tacanyo
taco
talco

correcte

tabac
envà
entaulat
avariciós
tac
talc

incorrecte

tamany
tanto (al)
tanto (mal)
tarambana
tassa
tatxar
techo
telesilla
terc
tenir que
tensar
tentació
terciopelo
terremoto
tesorer
testig (persona)
testimoni (fet)
timar
tindre
tio
tirantés
tiro
toma (d'electricitat)
toldo
tonto
tope
tormenta
tràfic
tragar
trago
traicionar
traje
transos (trances)
trasero
traslado
trègua
trillissos
trofeig
tuberia
tropessar
turno

valla
vacacions
vajilla
vale (substantiu)
vale (interjecc.)
vai - vaic
valguer
vamos!
vano
vàrios

correcte

mida
alerta, vés!
mal cop
capsigrany
taxa
esborrar
sostre
telecadira
tossut
haver de
tibar
temptació
vellut
terratrèmol
tresorer
testimoni
testimoniatge
estafar
tenir
oncle
tivanor
tret
presa
vela
babau, enze, beneit
al capdamunt
tempesta
trànsit
engolir, endrapar
tragueta, tirada
traïr
vestit
casos
darrera
trasllat
treva
trigènius
trofeu
canonada
entrebancar
torn

tanca
vacances
vaixella
val
d'acord
vaig
valer
alça
ventall
diversos

II Aplec del Garraf

El passat dia 3 de juny es va celebrar al Passeig del Carme el ja anunciat Aplec de la Sardana del Garraf, que van organitzar els companys de la Colla «Dansaires Vilanovins», i al qual «Amics de la Sardana» va aportar tot l'ajut que fou possible.

La part musical va córrer a càrrec de les Cobles de Cassà de la Selva, La Principal del Llobregat i del Camp, que interpretaren vint-i-vuit sardanes, acabant amb «Dansaires Vilanovins», de Guitart, com a sardana de germanor, interpretada per les tres cobles.

Durant el dia van actuar Els Castellers de Vilanova (Colla de Mar) i el Grup Juvenil «L'Espatec», de Cubelles. Gràcies a tots ells, la jornada va tenir un al·licient, que va arrodonir la festa. Perquè és bonic aquest esperit de col·laboració entre els que es mouen pels mateixos ideals.

Les nostres paraules són d'ànim perquè la tradició dels Aplecs no es perdi a Vilanova i que la Colla trobi la solució als problemes d'organització, ajudats per l'experiència aconseguida. Esperem que arribarà el dia que tota la ciutat compregui la importància de l'acte i allò que representa.

Audició de sardanes del mes de Juliol

Tindrà lloc el dissabte, 21 de juliol, a dos quarts de vuit del vespre a la Plaça de la Vila a càrrec de la «Colla Sitgetana».

CAMISERIA

CALSERRA

Gral. Mola, 28
Tel. 893 27 92

MIRIM

Articles de pell i skay
Bosses - Cinturons
Carteres - Bitlleters
Maletes - Estoigs
Guants - Moneders
Articles de regal

Gral. Mola, 11

Reparacions i bobinatges
de tota mena de Motors
Elèctrics

**TALLERS
SOLER**

Unió, 98-100 Tel. 893 08 42

SASTRERIA

Gonell